

*Forslag til lov om ændring af retsplejeloven.
(Varetægtsfængsling og beskikkelse af advokat
for ofre for vold m.v.).*

[Af Hagen Hagensen (KF) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 95. Fremsat 28/11 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ole Espersen):

Det forslag til ændring af retsplejeloven, som det konservative folkeparti har fremsat, omhandler spørgsmål, der ved tidligere lejligheder har været indgående behandlet her i tinget. Lovforslaget falder i to dele, den ene angår spørgsmålet om beskikkelse af advokat for den forurettede i voldssager, den anden del af forslaget angår en udvidelse af varetægtsgrundlaget i visse grove voldssager.

Forslaget indeholder derimod ikke som de tidligere fremsatte forslag en bestemmelse om kortvarig fængsling, den såkaldte 7 dages regel. På baggrund af de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, kan jeg vedrørende dette punkt oplyse, at justitsministeriet for tiden bearbejder de oplysninger, der er indhentet i forbindelse med den iværksatte undersøgelse om behovet for en 7 dages regel, og når bearbejdningen er afsluttet, vil jeg underrette folketingets retsudvalg om resultatet af undersøgelsen.

I forrige samling blev der gennemført særlige regler om advokatbistand til den forurettede i voldtægtssager. Baggrunden var, at der i disse sager havde vist sig et særligt behov for bistand til den forurettede. Disse regler trådte som bekendt i kraft den 1. juli 1980, og efter min opfattelse vil det være rigtigst at afvente erfaringerne med disse nye regler. Da ordningen således kun har været i kraft i godt et halvt år, finder jeg, at det er for tidligt på nuværende tidspunkt at forsøge at vurdere, hvordan nyordningen har fungeret i praksis.

Jeg vil dog gerne tilføje, at et eventuelt erstatningskrav efter de gældende regler i retsplejelovens kapitel 89 vil kunne varetages af anklagemyndigheden under straffesagen. Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 995 a er der endvidere mulighed for at beskikke en advokat for den forurettede, hvis han har brug for advokatbistand til offentliggørelse af erstatningskravet.

Opstår der under behandlingen af en straffesag spørgsmål om erstatning i henhold til lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, er politiet instrueret om at bistå den pågældende med udfærdigelse af ansøgning om erstatning efter denne lov.

Den forurettede i voldssager har således allerede efter de gældende regler mulighed for forskellige former for bistand. Når man har disse muligheder af forskellig karakter, som jeg har nævnt her, og når man tager i betragtning, at den nye regel om bistand fra advokat i voldtægtssager kun har fungeret så kort tid, mener jeg, at man skal vente med at se, om der er behov for at gå videre.

Jeg vender mig derpå til den anden del af forslaget fra det konservative folkeparti. Det angår som nævnt en udvidelse af varetægtsgrundlaget i visse voldssager. Det tidligere forslag indeholdt en ny selvstændig varetægtsregel af meget, meget vidtgående karakter. Det forslag, der nu foreligger, er teknisk udformet således, at der foreslås en udvidelse af den gruppe lovovertrædelser, der er omfattet af reglen i § 762, stk. 2, i retsplejeloven, den såkaldte retshåndhævelsesarrest.

Det er nødvendigt at gøre sig klart, at der ved varetægtsfængsling sker en frihedsberøvelse af den sigtede, inden skyldspørgsmålet er endeligt afgjort, og derfor må man efter min opfattelse nøje overveje, hvorvidt det formål, der ligger bag lovforslaget, er i overensstemmelse med de almindeligt anerkendte formål, som kan berettigg varetægtsfængsling.

De formål, som er almindeligt anerkendte – som er grundlaget for vores lovgivning og vist for de fleste andres lovgivning – er begrundet i hensynet til sikringen af strafforfølgningens gennemførelse. Dette princip afspejler sig også i de almindelige fængslingsgrunde i retsplejeloven. Bestemmelsen om retshåndhævelsesarrest – og det er bestemmelsen herom, der foreslås udvidet fra det konservative folkepartis side – er en undtagelse fra dette princip. Reglen har derfor fået en så snæver udformning, at den kun kan anvendes i tilfælde, hvor mistanken er særlig bestyrket, og hvor strafferammen for den pågældende lovovertrædelse er 6 år eller derover. Det vil i praksis sige, at varetægtsfængsling efter § 762, stk. 2, kun vil kunne komme på tale i tilfælde, hvor lovovertrædelsen kan medføre ubetinget straf af ret bety-